

1. 7. 2024 so stopile v veljavo nove višine NOP in povračil stroškov prevoza na delo in z dela, prehrane med delom ter službenih potovanj v Sloveniji

III IZ DELA ZBORNICE

Trgovina potrebuje ugodno poslovno okolje, ne pa dodatnih bremen

Trgovino v Sloveniji lahko v grobem razdelimo na štiri večje skupine: trgovino z živili, trgovino z neživili, trgovino z motornimi gorivi in trgovino z motornimi vozili. Trgovina z neživili je leta 2022 v Sloveniji predstavljala 42,8 % celotnih prihodkov trgovine na drobno, trgovina z živili 29,7 %, trgovina z motornimi gorivi 15,3 % in trgovina z motornimi vozili 12,2 %. Te oblike trgovine se med seboj precej razlikujejo, razlikujejo se tudi odnosi potrošnikov do teh trgovin in težave, s katerimi se soočajo posamezne skupine.

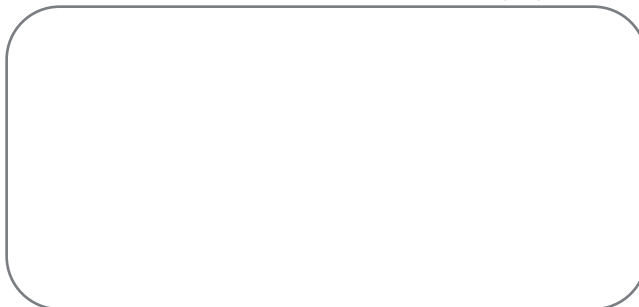
Pri nakupu živil ne smemo pozabiti na kvaliteto in poreklo

Pri trgovini z živili so bile v zadnjih dveh letih največje skrbi povezane z inflacijo. Ta je bila prisotna v celotni Evropski uniji in je bila pri hrani predvsem posledica izredne rasti stroškov pridelave hrane. Cene osnovnih surovin v kmetijstvu, kot so gnojila, energija, semena in krmila, so se močno dvignile po vsem svetu. Poleg tega leto 2023 ni bilo vremensko ugodno. Stopnja samooskrbnosti v Sloveniji je v letu 2023 pri zelenjavi padla za 6 odstotnih točk na 33 %, pri sadju pa za kar 13 odstotnih točk na samo 16 %. Letos maja se je inflacija hrane sicer že povsem umirila, cene hrane v Sloveniji so se namreč po podatkih Eurostata na letni ravni znižale za 0,7 %.

Trgovinska panoga se mora prilagajati potrebam in željam potrošnikov, ki so vedno bolj racionalni in pri svojih nakupnih odločitvah tehtajo med ceno in kakovostjo. Podatki kažejo, da je bil potrošnik v letu 2022 za blago slovenskega porekla pripravljen odšteti le še šest odstotkov več, medtem ko je pred desetletjem odšteti tudi 15 odstotkov več, kar kaže tudi na to, da se nakupovalne navade potrošnikov spreminjajo. Kot kažejo raziskave, potrošniki tedenske nakupe opravijo z obiskom petih različnih trgovin, velik poudarek dajejo izdelkom v akciji, v ospredju pa so tudi izdelki trgovske blagovne znamke.

Trgovci z živili si prizadevajo spodbuditi kupovanje lokalnih izdelkov. Vedno bolj je razširjeno kupovanje živil od majhnih lokalnih ponudnikov, količine slovenskih izdelkov v trgovinah se kljub relativno nizki samooskrbi višajo. Slovenska hrana žal ne more biti prisotna na policah ves čas, saj je pri sadju in zelenjavi še vedno v ospredju sezonski značaj, vendar postaja pogostejša praksa prekinitve uvoza sadja in zelenjave iz tujine, ko je ta na voljo v Sloveniji. Trgovci tudi sodelujejo pri investicijah v pridelavo hrane, saj je omejenost sredstev za investicije pogosto ovira za zagotavljanje stabilne oskrbe s hrano.

TISKOVINA • Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Manj nakupov neživil, slovenski trgovci pa nadpovprečno digitalizirani

Trgovina z neživili je v letu 2023 doživela precejšnje šoke. Potrošniki so bili izredno zadržani pri večjih nakupih, kar je povzročilo večje padce prihodkov v specializiranih trgovinah s pohištvom, gradbenim materialom in tehniko. To kaže tudi kazalniki mnenja potrošnikov, ki ga objavlja Statistični urad RS in je bil v letu 2023 na relativno nizkih ravneh. V letu 2024 je sicer ta kazalnik nekoliko bolj optimističen, prihodki pa so vsaj na lanskih ravneh.

Glavni trend v trgovini z neživili je digitalizacija. Delež ustvarjenih prihodkov s spletno prodajo glede na celotne prihodke v trgovini na drobno je sicer v letu 2023 nekoliko padel, in sicer iz 4,8 % na 3,4 %, kar je precej pod povprečjem EU, kjer je ta delež 9,9 %. Slovenija je nadpovprečna po deležu podjetij s spletno prodajo v trgovini na drobno, ki znaša 39,2 % podjetij z več kot 10 zaposlenimi, v EU pa je ta delež 36,3 %. Trgovci se torej hitro prilagajajo kupcu, čeprav ta še ne kupuje toliko prek spleta kot v EU.

Največji delež Slovencev je leta 2023 prek spleta kupoval oblačila, čevlje ali dodatke, in sicer kar 35 %, sledijo športni izdelki, pohištvo in kozmetični izdelki, vse s približno 13 % deležem.

Pri gorivih Slovenija na samem dnu

Morda je najbolj zaskrbljujoče stanje v trgovini z motornimi gorivi. Prihodki so v tej dejavnosti v letu 2023 realno upadli za 17,6 %. Največja težava je regulirana bruto marža trgovcev z gorivi, ki znaša zgolj slabih 8 centov na liter in je najnižja v Evropi. Tako nizka bruto marža seveda ne zadošča niti za pokritje stroškov dela, skladiščenja, logistike od vira do bencinskega servisa, kaj šele za vlaganja v razvoj in investicije v zeleni prehod.

Trgovci z motornimi vozili imajo svoje poslovanje na zadovoljivi ravni

Edini del trgovine, ki je do neke mere zadovoljen s poslovanjem v letu 2023, so trgovci z motornimi vozili, kjer so prihodki v letu 2023 zrasli. A tudi tu stanje ni idealno, saj je bilo poslovanje trgovcev z motornimi vozili v preteklih letih zelo oteženo. Ravni prihodkov trgovcev z motornimi vozili so šele v letu 2023 dosegli ravni iz leta 2019, kar pomeni, da so se trgovci z

motornimi vozili šele v lanskem letu vrnili na stanje pred zdravstveno Covid krizo.

Trgovce pestijo visoki stroški in nerazumna birokracija
Stanje v trgovini ostaja torej še vedno zaskrbljujoče. Skrbijo tudi podatki AJPES-a za leto 2023 o visoki rasti izgube pri nekaterih podjetjih v dejavnosti. Takšna podjetja so zato prisiljena izvesti spremembe v svojem poslovanju, da lahko sploh še preživijo na trgu. Stroški energentov ostajajo na višjih ravneh kot pred leti, prav tako stroški dela še vedno rastejo hitreje kot produktivnost. Poleg tega številne nove administrativne ovire ter davčni

primež stisko nekaterih podjetij v dejavnosti trgovine samo še povečujejo.

Za prihodnost trgovine, ki ustvari dobro tretjino vseh prihodkov slovenskega gospodarstva ter zaposluje skoraj petino vseh zaposlenih v gospodarstvu, je zato ključno, da se čimprej začnejo uresničevati ukrepi odpravljanja administrativnih bremen, ki mnogokrat presegajo zahteve EU, predvsem pa morajo biti v ospredju tudi vsi tisti ukrepi, ki bodo pomembno pomagali dvigovati produktivnost oziroma dodano vrednost v tej dejavnosti.

M.L., P.G.

III SPLOŠNA ZAKONODAJA

Obveznost za plačilo razlike trošarine ob zvišanju drobnoprodajne cene cigaret

V nadaljevanju povzemamo **obvestilo Ministrstva za finance - Finančne uprave RS (FURS), v zvezi z obveznostjo za plačilo razlike trošarine ob zvišanju drobnoprodajne cene cigaret**, številka 007-23/2024-8 z dne 27. 6. 2024.

Obvestilo FURS

»V skladu z devetim odstavkom 8. člena Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 47/16 s spremembami) nastane obveznost za obračun trošarine tudi takrat, ko se za drobno rezani tobak in cigarete zviša drobnoprodajna cena (DPC). Zaradi navedenega osebe, ki imajo drobno rezani tobak in cigarete na zalogi zunaj trošarinskih skladišč, evidentirajo količino drobnorezanega tobaka in cigaret, ki jih imajo na zalogi, ter obračunajo razliko trošarine. Podatke o zalogi drobnorezanega tobaka in cigaret predložijo na obrazcu »Obračun razlike trošarine za drobno rezani tobak in cigarete«, ki je objavljen na spletni strani Finančne uprave RS. Trošarina se plača najpozneje 60. dan po opravljenem popisu. Trošarina se plača, če je znesek trošarine iz obračuna višji od 10 evrov.

V zvezi z navedenim vas obveščamo, da se bodo 8. 7. 2024 zvišale cene cigaret navedenih v Obračunu razlike trošarine za drobno rezani tobak in cigarete (v nadaljevanju Obračun TRO-RAZ, z dne 7. 7. 2024), ki je objavljen na spletni strani FURS. Glede na to, da se bodo DPC navedenih cigaret spremenile 8. 7.

2024, morajo zavezanci evidentirati količino omenjenih cigaret, ki jih imajo na zalogi, na Obračunu TRO-RAZ na dan 7. 7. 2024. Ustrezno izpolnjen Obračun TRO-RAZ, z dne 7. 7. 2024, se pristojnemu finančnemu uradu predloži do 22. 7. 2024.

Obveznost za plačilo razlike trošarine za znesek, ki je višji od 10 evrov, je potrebno poravnati do 5. 9. 2024. Plačilo se izvrši v dobro podračuna št. SI5601100-8881000030 – prehodni davčni podračun (PDP) države. Poleg številke vplačilnega računa se na plačilnem nalogu obvezno navede tudi številko sklica, ki je določena z modelom 19 v obliki: oznaka modela 19, sklic (davčna številka plačnika – 29009). Obračun TRO-RAZ, z dne 7. 7. 2024, ki služi tudi kot pripomoček za izračun razlike trošarine, je dosegljiv na spletni strani FURS (področja Trošarine, Novice). Po izpolnitvi navedenega Obračuna TRO-RAZ, se le-tega predloži FURS po elektronski poti preko informacijskega sistema E-TROD.

Za pomoč pri predložitvi Obračuna TRO-RAZ preko informacijskega sistema E-TROD so navodila, ki se nahajajo v okviru komponente »Obvestila« v informacijskem sistemu E-TROD.«

Vir: Povzeto po obvestilu Ministrstva za finance - Finančne uprave RS »Obveznost za plačilo razlike trošarine ob zvišanju drobnoprodajne cene cigaret«, številka 007-23/2024-8 z dne 27. 6. 2024.

B.K.

III DELOVNOPRAVNA ZAKONODAJA

Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen

Obveščamo vas, da je bila v petek, 28. 6. 2024 na 352. seji Ekonomsko-socialnega sveta na predlog delodajalske strani obravnavna pobuda za spremembo Pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen.

Na seji je bil med drugim **sprejet naslednji sklep: Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti**

bo Inšpektoratu Republike Slovenije za delo podal navodilo, da do 31. 12. 2024 ne izdaja glob, temveč preverja stanje na terenu in do 31. 12. 2024 izda poročilo, na podlagi katerega se bo nadaljevalo razpravo na ESS. V navedenem roku lahko tudi delodajalska in delojemalska stran podata svoje analize oziroma potrebne spremembe Pravilnika.

K.F., M.L.

Prvega julija 2024 so stopile v veljavo nove višine najnižjih osnovnih plač za trgovinsko dejavnost in nove višine povračil stroškov prevoza na delo in z dela, prehrane med delom ter službenih potovanj v Sloveniji (dnevnic)

V Uradnem listu RS, št. 54/24, so objavljene **nove višine najnižjih osnovnih plač (NOP) za posamezne tarifne razrede in nove višine povračil stroškov prevoza na delo in z dela, prehrane med**

delom ter službenih potovanj v Republiki Sloveniji – dnevnice - po Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 s spremembami in dopolnitvami – KPPTS).

I. Najnižje osnovne plače

Najnižje osnovne plače (NOP) za posamezne tarifne razrede za delo opravljeno od vključno 1. 7. 2024 dalje znašajo:

Tarifni razred		NOP v EUR
I.	Enostavna dela	912,06
II.	Manj zahtevna dela	947,07
III.	Srednje zahtevna dela	1.003,31
IV.	Zahtevna dela	1.071,00
V.	Bolj zahtevna dela	1.193,80
VI.	Zelo zahtevna dela	1.319,71
VII.	Visoko zahtevna dela	1.573,92

Skladno z drugim odstavkom 2. člena Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije (Uradni list RS, št. 52/18 s spremembami in dopolnitvami – Tarifna priloga h KPPTS) se najnižje osnovne plače od vključno leta 2020 dalje spreminjajo in usklajujejo izključno 1. julija tekočega leta z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS I-VI tekočega leta / I-VI preteklega leta, vendar ne več kot za 2 % letno. Indeks cen življenjskih potrebščin SURS I-VI 24 / I-VI 23 znaša 102,9, zato se najnižje osnovne plače po posameznih tarifnih razredih za delo opravljeno od 1. 7. 2024 dalje povišajo za 2 %.

Poročilo od delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2023 – področje varnosti in zdravja pri delu

V nadaljevanju povzemamo nekaj poudarkov iz **Poročila o delu Inšpektorata Republike Slovenije za leto 2023**, in sicer v delu, ki se nanaša na **področje varnosti in zdravja pri delu**.

Inšpekcijski nadzor na področju varnosti in zdravja pri delu

Inšpektorji s področja varnosti in zdravja pri delu so v letu 2023 kakor tudi v prejšnjih letih **večinoma izvajali izredne nadzore** ter v določenem obsegu tudi kontrolne nadzore, medtem ko redni nadzori niso izstopali. Pri nadzorih so namenili veliko pozornost zlasti zagotavljanju zdravja na delovnih mestih v zvezi z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

Kakor v preteklih letih, je bilo tudi v letu 2023 **največ nadzorov zaradi prisotnih večjih tveganj za varnost in zdravje delavcev opravljenih v gradbeni dejavnosti, sledijo inšpekcijski nadzori v predelovalni dejavnosti in v dejavnosti trgovine**.

Opravljenih je bilo **skupaj 4.475 inšpekcijskih nadzorov**. Največ jih je bilo opravljenih v sklopu predhodno pripravljenih in načrtovanih akcij, usmerjenih nadzorov ter kampanj, sledijo pa drugi poglobljeni usmerjeni izredni nadzori.

V letu 2023 so inšpektorji s področja varnosti in zdravja pri delu ugotovili **9.083 kršitev**. Med vsemi ugotovljenimi kršitvami izstopajo kršitve, ki se nanašajo na postopke **ocenjevanja tveganj**, na urejenost in varnost delovnih mest na prostem, še zlasti na gradbiščih ter glede zagotavljanja zdravstvenega varstva delavcev. V zvezi z **ocenjevanjem tveganj** je bilo v letu 2023

TRGOVINKO

OPOZARJA:

- Najnižja osnovna plača pomeni najnižje ovrednoteno delo v določenem tarifnem razredu za povprečni mesečni polni čas, oziroma z njim izenačen delovni čas.
- Delavčeva osnovna plača po pogodbi o zaposlitvi od 1. 7. 2024 dalje ne sme biti nižja, kot znaša najnižja osnovna plača za posamezni tarifni razred po KPPTS.
- Nove višine NOP veljajo za delo opravljeno od vključno 1. 7. 2024 dalje - izplačilo v mesecu avgustu 2024.

II. Povračila stroškov v zvezi z delom od 1. 7. 2024 dalje

1. Prevoz na delo in z dela	0,20 EUR
2. Prehrana med delom	6,90 EUR
3. Službena potovanja v Republiki Sloveniji - dnevnice	
6 - 8 ur	7,78 EUR
8 – 12 ur	11,12 EUR
nad 12 ur	21,96 EUR

Skladno s 7. členom Tarifne priloge h KPPTS se povračila stroškov v zvezi z delom, razen nadomestila za ločeno življenje, uskladijo 1. julija tekočega leta z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS I-VI tekočega leta / I-VI preteklega leta. Indeks cen življenjskih potrebščin SURS I-VI 24 / I-VI 23 znaša 102,9, zato se povračila stroškov prevoza na delo in z dela, prehrane med delom in službenih potovanj v Republiki Sloveniji od 1. 7. 2024 dalje povečajo za 2,9 %.

B.K.

ugotovljenih skoraj **22 % kršitev** v primerjavi z vsemi kršitvami, največ glede neustrezne vsebine. Največ **kršitev** je bilo ugotovljenih v **dejavnosti gradbeništva**, in sicer **29,2 %**, sledijo **predelovalna dejavnost s 17,8 %** ter **dejavnost trgovine z 11,3 % deležem**.

V letu 2023 je IRSD s področja varnosti in zdravja pri delu prejel **1.043 prijav**, katere so bile obravnavane in so se nanašale na neustrezne delovne pogoje, v določenem obsegu pa odstopljene tudi drugim pristojnim organom.

Na podlagi ugotovljenih kršitev so inšpektorji v letu 2023 s področja varnosti in zdravja pri delu izdali **3.523 upravnih in prekrškovnih ukrepov**. Med upravnimi ukrepi je izstopalo **1.352 ureditvenih odločb skupaj s prepovednimi odločbami**. V prekrškovnih postopkih so inšpektorji izrekli **1.894 ukrepov**, največ z odločbami o prekršku, in sicer 946. Poleg tega so inšpektorji naznanili **1 kaznivo dejanje** in vložili **ovadbe v 3 primerih**.

Izdanih je bilo tudi **755 odločb, ki so se nanašale na delo otrok**, mlajših od 15 let. V veliki večini je šlo za delo otrok pri snemanju reklam, spotov in filmov.

Pristojni inšpektorji so v letu 2023 zaključili z raziskavami **45 nezgod pri delu**, od tega je bilo 6 smrtnih, 31 težjih, 7 lažjih ter 1 kolektivna nezgoda. Delodajalci so za leto 2023 **prijavili 14.543 nezgod** v zvezi z delom delavcev, med katerimi tudi 19 smrtnih in 973 težjih.

Inšpektorat poleg nezgod pri delu beleži in spremlja tudi prijavljene nevarne pojave na delovnih mestih, ki imajo za posledico

večjo materialno škodo ali neposredno ogrožajo življenje in zdravje delavcev pri delu. V letu 2023 so delodajalci prijaviili **47 nevarnih pojavov**.

Delodajalci so v letu 2023 na inšpektorat podali **1 prijavo ugotovljene poklicne bolezni**.

Kakor v vseh preteklih letih, so inšpektorji posebno pozornost namenili tudi preventivni vlogi, ki se odraža predvsem v obliki nudenja **strokovne pomoči**, najpogosteje delavcem, pa tudi delodajalcem. V letu 2023 je bilo s področja varnosti in zdravja pri delu danih **274** pisnih odgovorov. Najpogosteje so se vprašanja nanašala na ureditev in obveščanje o delu na domu ter glede zdravstvenih pregledov delavcev in nezdod pri delu.

Prav tako poročamo, da je v letu 2023 Inšpektorat RS za delo preko SPOT-a prejel **1.372** obvestil s strani delodajalcev, ki so organizirali delo na domu. Ti delodajalci so sporočili, da bo delo na domu opravljalo **75.991** delavcev.

Izjava o varnosti z oceno tveganja

Ocenjevanje tveganj v delovnem okolju je osnovni ukrep, s katerim delodajalci identificirajo nevarnosti in tveganja, ki se pojavljajo v njihovem delovnem procesu. Tudi samozaposlene osebe imajo enako dolžnost. Strokovno oceno stanja varnosti na lokaciji posameznega delodajalca se opravi na podlagi identifikacije tveganj ter ustreznega vrednotenja ugotovljenih tveganj s pomočjo ustreznih metodologij. Na varnost in zdravje delavcev vpliva vsaka sprememba v delovnem procesu, ki jo je potrebno hitro zaznati in oceniti njen vpliv in izvesti redne in izredne revizije ocen tveganja. Za strokovno izvedbo ocenjevanja tveganj so zadolženi delodajalec, njegov strokovni delavec za varnost pri delu in specialist medicine dela, pomembno vlogo pri tem sodelovanju imajo delavci oziroma njihovi zastopniki, saj so ravno delavci tisti, ki v podrobnosti poznajo delovne procese, ki jih izvajajo, in njihove izkušnje ter predlogi delodajalcu glede tega so neprecenljivi, kar se izkazuje tudi z zapisom o posvetovanju delavcev.

V zvezi z izjavo o varnosti z oceno tveganja je bilo v letu 2023 ugotovljenih **1.990 kršitev**. Največ kršitev, in sicer 1.037 je bilo ugotovljenih glede neustrezne vsebine izjave o varnosti z oceno tveganja, to je glede prepoznavanja tveganj, postopkov ocenjevanja tveganj in opredelitve potrebnih ukrepov. Inšpektorji so v 353 primerih ugotavljali, da delodajalci glede na spremenjene delovne pogoje niso izvedli potrebnih dopolnitev oziroma revizij izjav o varnosti z oceno tveganja. Kršitve v zvezi z opredelitvijo odgovornih oseb so bile ugotovljene v 52 primerih, kršitve glede sodelovanja delavcev pri postopkih ocenjevanj tveganj pa v 127 primerih. Posebnih zdravstvenih zahtev, ki bi jih morali izpolnjevati delavci pri izvajanju svojega dela, nadzorovani delodajalci niso opredelili v 275 primerih, v 27 primerih pa delavci niso bili seznanjeni z vsebino sprejete izjave o varnosti z oceno tveganja. Pri 3 delodajalcih strokovni delavec ni sodeloval pri pripravi strokovnih podlag za izdelavo ocene tveganja.

Inšpektorji so ugotovili tudi 88 kršitev, ki so se nanašale na ocenjevanje tveganj, opredeljenih v drugih pravilnikih s področja varnosti in zdravja pri delu, predvsem glede osebne varovalne opreme, škodljivega hrupa, protieksplzijske zaščite, premeščanja bremen in uporabe nevarnih snovi pri delu.

Kršitve so bile ugotovljene tudi pri nadzorih samozaposlenih oseb. V 16 primerih samozaposlene osebe niso ocenjevale tveganj in v 12 primerih niso pisno izdelale izjave o varnosti z oceno tveganja, čeprav so v njihovem delovnem procesu obstajale

nevarnosti za nezgode, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom.

Še vedno veliko ocen tveganj ne povzema dejanskega stanja pri delodajalcih, saj ti pogosto nimajo ocenjenih pomembnih specifičnih tveganj, kot so delo z nevarnimi snovmi, ročno premeščanje bremen, električni tok in različna sevanja, ali pa so tveganja ocenjena neustrezno in ukrepi v zvezi s takšnimi tveganji ne zagotavljajo zadostnega nivoja varnosti in zdravja delavcev. Pomanjkljivo identifikacijo tveganj pogosteje ugotavljajo pri manjših delodajalcih.

Delodajalci se v postopku ocenjevanja tveganj z delavci vedno ne posvetujejo in razpolagajo le s podpisi delavcev, s katerimi se dokazuje seznanjenost delavcev z vsebino že sprejete ocene tveganja. Večina delodajalcev je mnenja, da so izpolnili zahtevo zakonodaje po sodelovanju delavcev s tem, da jih le seznanijo z že sprejeto vsebino dokumenta in njegovo interno objavo.

Navedene ugotovitve nakazujejo, da večje število strokovnih delavcev, ki opravljajo strokovne naloge varnosti in zdravja pri delu, in med katere sodi tudi ocenjevanje tveganj, ni dovolj strokovnih za obravnavo zahtevnejših področij varnosti in zdravja pri delu, še posebno pri ocenjevanju tveganj pri delu z nevarnimi kemičnimi snovmi in biološkimi tveganji. Ocene tveganja, pri pripravi katerih sodelujejo strokovni delavci, zaposleni pri delodajalcih, so pogosto bolj strokovne od tistih, ki jih za delodajalce pripravijo nekatere zunanje strokovne službe. Prav tako še vedno pogrešajo aktivnejše sodelovanje izvajalcev medicine dela v postopkih ocenjevanja tveganj, še zlasti glede ogleda delovnih mest.

Usposabljanje delavcev za varno delo

Delodajalec mora delavca usposobiti za varno opravljanje dela ob sklenitvi delovnega razmerja, pred razporeditvijo na drugo delo, pred uvajanjem nove tehnologije in novih sredstev za delo ter ob spremembi v delovnem procesu, ki lahko povzroči spremembo varnosti pri delu, in sicer po predhodno sprejetem programu usposabljanja. Prav tako je delodajalec dolžan delavcem, ki delajo na delovnih mestih, za katera iz ocen tveganj izhajajo večje nevarnosti za nezgode in poklicne bolezni, ter za delavce, ki delajo na delovnih mestih, na katerih so nezgode pri delu in poklicne bolezni pogostejše, zagotavljati periodične teoretične in praktične preizkuse usposobljenosti v obdobjih, ki niso daljša od dveh let. Usposabljanje delavcev se mora izvajati v delovnem času in delavcem ne sme povzročati nobenih finančnih obveznosti.

V letu 2023 so inšpektorji glede usposabljanja delavcev za varno opravljanje dela ugotovili **857 kršitev**. Največ nepravilnosti je bilo ponovno ugotovljenih glede zagotavljanja usposabljanja delavcev za varno delo ob sklenitvi delovnega razmerja, ob premestitvah delavcev na drugo delo ter pri spremembah v delovnem procesu, in sicer 459 kršitev. Med kršitvami pomembneje izstopajo tudi tiste, ki se nanašajo na obdobje preizkuse usposobljenosti delavcev za varno opravljanje dela, saj so inšpektorji ugotovili 91 kršitev. Glede ustreznosti programov usposabljanja, po katerih se delavci usposabljujejo za varno delo, je bilo ugotovljenih 119 kršitev. Dokumentacije o usposabljanju delavcev ni imelo 64 delodajalcev, v 42 primerih pa niso preverjali praktične usposobljenosti na delovnih mestih.

Ugotavljajo, da delavci še vedno niso ustrezno in zadostno usposobljeni za varno opravljanje dela. Delodajalci pogosto ne usposobijo delavcev za varno izvajanje dela ob sklenitvi

delovnega razmerja, temveč z zakasnitvijo. Programi usposabljanja so preveč splošni in niso prilagojeni posebnostim delovnih mest in delovnih procesov, po obsegu pa ne zajamejo vseh dejavnikov tveganja, prisotnih na delovnih mestih. Dvomljiva je kakovost usposabljanja tujih delavcev, ki ne razumejo ali slabo razumejo slovenski jezik, ravno tako ne razumejo angleškega jezika ali drugega svetovno pogostega jezika.

Praktična usposabljanja so pogosto izvedena pomanjkljivo ali pa sploh ne, ali pa gre zgolj za formalno izvedbo, saj tudi iz zapisnika praktičnega preizkusa usposobljenosti ni jasno razvidno, kako je preizkus potekal. Ta usposabljanja pogosto izvajajo delavcu neposredno nadrejeni, kar pa ni ustrezno in ni skladno z veljavno zakonodajo.

Zdravstveno varstvo delavcev

V letu 2023 so inšpektorji pri nadzorih na področju zagotavljanja zdravstvenega varstva ugotovili skupaj **1.362 kršitev**. Največ kršitev je bilo ugotovljenih glede neizvajanja predhodnih in obdobjnih zdravstvenih pregledov, in sicer je bila kršitev ugotovljena v 861 primerih, kar predstavlja 63,2 % delež. Ustreznega sodelovanja z izvajalcem medicine dela in izvajanja zahtevanih nalog skladno z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu v letu 2023 delodajalci niso imeli urejenega v 88 primerih, v 50 primerih pa izvajalec medicine dela ni sodeloval pri ocenjevanju tveganj. Tudi neustrezno zagotavljanje prve pomoči je bila pogosto ugotovljena kršitev v preteklem letu, in sicer je bilo ugotovljenih 189 primerov kršitev. Glede hrambe dokumentacije, ki se nanaša na zdravstvene preglede delavcev, je bilo v nadzorih ugotovljenih 58 kršitev.

Delodajalci morajo poveriti izvajanje zdravstvenih ukrepov izvajalcem medicine dela. Naloge, katerim bi morali izvajalci medicine dela nameniti posebno pozornost, so zapisane v Zakonu o varnosti in zdravju pri delu, vendar ponovno ugotavljajo, da od vseh v zakonu opredeljenih nalog izvajalci medicine dela najpogosteje zagotavljajo zdravstvene preglede delavcev. Prav tako se pogreša tudi aktivnejša vloga izvajalcev medicine dela pri ocenjevanju tveganj in s tem povezanimi ogledi delovnih mest. Želijo, da ogledi delovnih mest s strani izvajalcev medicine dela postane dobra praksa v prihodnje, še zlasti, ker je v letu 2023 stopila v veljavo zakonodaja, ki opredeljuje postopke ugotavljanja in potrjevanja poklicnih bolezni.

Inšpektorji dokaj pogosto ugotavljajo, da so napotnice, na podlagi katerih izvajalci medicine dela opravljajo zdravstvene preglede, izpolnjene pomanjkljivo in ne odražajo dejanske vsebine ocene tveganja. Predhodno zapisano tudi pomeni, da ti zdravstveni nadzori niso opravljeni skladno z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu. Obdobjni zdravstveni pregledi se pogosto izvajajo v rokih, ki prekoračujejo periodiko, opredeljeno v ocenah tveganj, pogosto tudi za več mesecev. V določenih primerih to tudi iz razloga pomanjkanja izvajalcev medicine dela v posameznih regijah, kakor to navajajo delodajalci.

Med zagotavljanje zdravstvenega varstva uvrščamo tudi psihosocialne dejavnike tveganja, promocijo zdravja na delovnih mestih in v delovnem okolju, kajenje ter vpliv alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc na delovnih mestih.

Zagotavljanje in uporaba osebne varovalne opreme

V letu 2023 so inšpektorji na področju zagotavljanja ustrezne in namenske osebne varovalne opreme delavcem ter njene uporabe ugotovili skupaj 1.000 nepravilnosti. Največ nepravilnosti se je nanašalo na neuporabo osebne varovalne opreme s strani

delavcev, čeprav jim jo je delodajalec zagotavljal in jim je bila na voljo, in sicer v 572 primerih. Poleg tega delodajalci v 180 primerih delavcem niso zagotavljali osebne varovalne opreme ali njene uporabe.

V 180 primerih so bile ugotovljene tudi nepravilnosti, ki so se nanašale na obveznosti delodajalca v zvezi z ustreznostjo osebne varovalne opreme, ki so jo delavci dobili v uporabo (splošne obveznosti, ocena, obveščanje in posvetovanje z delavci). Največ kršitev izmed teh je bilo ugotovljenih glede opredelitve osebne varovalne opreme na podlagi ocene tveganja in upoštevavanja temeljnih načel varnosti in zdravja pri delu. Ustrezne dokumentacije, ki se nanaša na preglede in preizkuse osebne varovalne opreme, ni imelo 37 delodajalcev.

Delodajalec mora delavcem zagotavljati tudi taka sredstva za delo in med katere sodi tudi oprema za osebno varnost pri delu, za katero je pridobil dokumentacijo, ki zagotavlja skladnost z bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami za sredstva za delo. V zvezi s tem je bilo ugotovljenih 27 kršitev.

Delodajalci se še vedno premalo zavedajo, da ni dovolj, da osebno varovalno opremo le priskrbijo, temveč so dolžni tudi zagotavljati njeno uporabo s strani delavcev. Največ tovrstnih kršitev je zaznani zlasti v gradbeni dejavnosti.

Najpogosteje delodajalci osebno varovalno opremo sicer opredelijo v oceni tveganja, a to mnogokrat naredijo pomanjkljivo in preveč splošno (brez podrobnejšega opisa ali navedbe standarda), kar pogosto privede do neustrezne zaščite delavca pred tveganji, ki izhajajo iz delovnega procesa, še zlasti v primerih uporabe specifične opreme v zahtevnejših delovnih pogojih.

Delovna mesta in ustreznost delovnega okolja

V letu 2023 so inšpektorji glede ustreznosti delovnih prostorov, urejenosti delovnih mest v delovnih prostorih in ustreznosti delovnega okolja ugotovili skupaj 597 nepravilnosti. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih v zvezi z obveznostjo delodajalca, da z obdobjnimi preiskavami škodljivosti delovnega okolja preverja ustreznost delovnih razmer, in sicer v 245 primerih. Poleg tega delodajalci v 11 ugotovljenih primerih niso razpolagali z oziroma hranili dokumentacije o opravljenih preiskavah.

Večje število nepravilnosti je bilo ugotovljenih glede urejenosti transportnih in gibalnih poti za delavce ter nevarnih površin, in sicer 64 primerov. Inšpektorji so ugotovili 29 nepravilnosti v zvezi s temperaturo zraka v delovnih prostorih. Glede obveznosti delodajalca, da mora sprejeti ukrepe za zagotovitev varstva pred požarom in evakuacijo, je bilo ugotovljenih 12 nepravilnosti. Glede varovanja delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu je bilo ugotovljenih 9 nepravilnosti. Inšpektorji so ugotovili tudi 17 kršitev glede prezračevanja delovnih mest, 15 kršitev glede razsvetljave na delovnih mestih, 22 kršitev glede urejenosti sanitarnih prostorov in garderob ter 14 kršitev glede vzdrževanja delovnih prostorov.

V zvezi s preiskavami škodljivosti delovnega okolja je bilo ugotovljeno, da so še posebej pri manjših delodajalcih pogosto pomanjkljivo izvedene oziroma sploh neizvedene meritve kemičnih škodljivosti v delovnem okolju. Pogosto se dogaja, da v ocenah tveganja roki za obdobjne preiskave škodljivosti delovnega okolja niso določeni.

Na inšpektorat je prišlo tudi več prijav glede neustreznosti toplotnih razmer na delovnih mestih. Pri obravnavi le-teh je bilo ugotovljeno, da tveganja zaradi toplotnih obremenitev niso bila ustrezno obravnavana, prepoznana oziroma ocenjena. Se pa

ugotavlja, da delodajalci na splošno vseeno namenljajo določeno pozornost tudi temperaturam na delovnih mestih in večinoma izvajajo ukrep namestitve prezračevalnih naprav, kjer to okoliščine omogočajo. Vseeno pa bi morali delodajalci tej problematiki nameniti še več pozornosti, kar velja za večje število delodajalcev.

Predlogi Inšpektorata Republike Slovenije za delo (IRSD) za spremembo zakonodaje

IRSD je ponovno opozoril na nujnost sprememb Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev, saj so prepričani,

da sedaj veljavna vsebina pravilnika ne sledi spremembam, ki jih je v zvezi s tem uveljavil ZVZD-1. Prav tako je potrebno v omenjenem pravilniku na novo urediti področja, ki vključujejo pristojnosti specialistov medicine dela, prometa in športa ter tista, ki neposredno vplivajo na izvajanje inšpekcijskih nadzorov, kot so opredelitev posebnih zdravstvenih zahtev, upoštevanje omejitev in predlogov specialistov medicine dela, obseg in periodiko zdravstvenih pregledov, ipd.

Vir: Povzeto po Poročilu o delu Inšpektorata Republike Slovenije za leto 2023.

K.F.

III ŽIVILA

Pravilnik o spremembah pravilnika o izvajanju projekta Tradicionalni slovenski zajtrk

V Uradnem listu RS, št. 52/24, je objavljen **Pravilnik o spremembah Pravilnika o izvajanju projekta Tradicionalni slovenski zajtrk**, ki je začel veljati **6. 7. 2024**.

Zajtrk se izvede na petek v tednu slovenske hrane, ki je vsak tretji teden v novembru.

K.F.

Ugotovitve inšpekcijskega nadzora označevanja in kakovosti semen zelenjadnic na trgu

Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (IVHVVR) tudi v letošnjem letu spremlja označevanje in kakovost semena zelenjadnic na trgu. V okviru naknadne kontrole je bila neskladna četrtnina vzorcev, razlog za neskladje pa je bila preslaba kalivost, povezana s starostjo semena.

Fitosanitarni inšpektorji so v okviru naknadne kontrole vzorčili na trgu oziroma pri nadzoru dobavitelja naključno izbrane partije semena zelenjadnic. Skupno so do konca maja odvzeli 53 vzorcev in jih poslali v imenovani semenski laboratorij Kmetijskega inštituta Slovenije, kjer so opravili analizo kakovosti. Neskladja so bila ugotovljena pri 13 vzorcih.

Pri vseh neskladnih vzorcih je bil razlog neskladja preslaba kalivost, ki ni v skladu z zahtevami zakonodaje. Posebej velja izpostaviti štiri partije solate in eno partijo peteršilja, katerih kalivost je bila pod 10 %. Glavni vzrok za slabo kalivost je bilo staro seme, saj so bili nekateri vzorci pakirani v letih 2020 in 2021. IVHVVR zato potrošnikom svetuje, da pri nakupu semen preverijo datum pakiranja na embalaži.

V okviru naknadne kontrole, ki jo vsako leto izvajajo fitosanitarni inšpektorji IVHVVR, se analizira kakovost semena. Preiskus kakovosti obsega preverjanje čistote, energije kalitve

ter kalivosti. Seme mora biti tudi praktično brez škodljivih organizmov, ki zmanjšujejo uporabnost in kakovost semena. Če rezultat analize ne ustreza predpisanim zahtevam, se trženje takšnega semena prepove in umakne s trga.

V letošnjem letu so se fitosanitarni inšpektorji osredotočili na seme solatnic, ki so predstavljale 68 % vseh do sedaj odvzetih vzorcev. Med pregledanimi vzorci so bila še semena pora, brokolija, zelja, endivije, radiča, peteršilja, fižola in koruze pokovke. Glede na veliko število vzorcev solatnic je bilo posledično pri tej vrsti ugotovljenih tudi največ neskladij – 85 % vseh ugotovljenih neskladij.

Iz delnega poročila o rezultatih inšpekcijskega nadzora kakovosti semena zelenjadnic na trgu Republike Slovenije izhaja, da je bila v okviru inšpekcijskih nadzorov semena zelenjadnic na trgu preverjena tudi skladnost prodajnih mest in neskladja niso bila ugotovljena. Ustreznost prodajnega mesta je pomemben dejavnik pri ohranjanju kakovosti semena, saj semenom, ki so izpostavljena neposredni sončni svetlobi, visokim temperaturam in vlagi kalivost hitro pade.

Inšpektorji bodo s kontrolami nadaljevali tudi v naslednjih mesecih.

Vir: Povzeto po spletni objavi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z dne 20. 6. 2024.

K.F.

Iz Uradnega lista EU

Živila in krma

- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1621 z dne 31. maja 2024 o spremembi prilog V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 glede vnosov za Avstralijo in Združene države Amerike na seznamih tretjih držav, njihovih ozemelj ali območij, s katerih je dovoljen vstop pošiljk perutnine, zarodnega materiala perutnine ter svežega mesa perutnine in pernate divjadi v Unijo - UL EU, št. L 2024/1326 z dne 3. 6. 2024;
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1611 z dne 6. junija 2024 o odobritvi dajanja na trg izomaltuloze v prahu kot novega živila in o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2017/2470 - UL EU, št. L 2024/1611 z dne 7. 6. 2024;

- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1694 z dne 12. junija 2024 o spremembi priloge V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 glede vnosov za Kanado in Združene države Amerike na seznamih tretjih držav, njihovih ozemelj ali območij, s katerih je dovoljen vstop pošiljk perutnine, zarodnega materiala perutnine ter svežega mesa perutnine in pernate divjadi v Unijo - UL EU, št. L 2024/1694 z dne 13. 6. 2024;
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1685 z dne 17. junija 2024 o dovoljenju za pripravek iz glikoziliranega 1,25-dihidroksiholekalciferola iz izvlečka *Solanum glaucophyllum* kot krmni dodatek za krave molznice - UL EU, št. L 2024/1685 z dne 18. 6. 2024;

- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1723 z dne 20. junija 2024 o dovoljenju za pripravek iz Duddingtonia flagrans NCIMB 30336 kot krmni dodatek za pašne živali goveda, ovc in koz za proizvodnjo mleka (imetnik dovoljenja: International Animal Health Products Pty Ltd, ki ga zastopa GAB Consulting GmbH) - UL EU, št. L 2024/1723 z dne 21. 6. 2024;
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1727 z dne 20. junija 2024 o umiku nekaterih krmnih dodatkov s trga - UL EU, št. L 2024/1727 z dne 21. 6. 2024;
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1730 z dne 20. junija 2024 o dovoljenju za benzojsko kislino kot krmni dodatek za odstavljenе pujske in prašiče za pitanje (imetnik dovoljenja: LANXESS Chemical B.V.) - UL EU, št. L 2024/1730 z dne 21. 6. 2024;
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1743 z dne 21. junija 2024 o dovoljenju za pripravek iz endo-1,4-beta-mananaze, proizvedene s Thermotheomyces thermophilus DSM 33149, kot krmni dodatek za vse vrste perutnine za pitanje in okrasne ptice (imetnik dovoljenja: BASF SE) - UL EU, št. L 2024/1743 z dne 24. 6. 2024;
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1748 z dne 21. junija 2024 o spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1378 glede priznanja nekaterih izvajalcev nadzora v skladu s členom 46 Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta kot pristojnih za izvajanje nadzora in izdajanje certifikatov ekološke pridelave v tretjih državah za namen uvoza ekoloških proizvodov v Unijo - UL EU, št. L 2024/1748 z dne 24. 6. 2024. **K.F.**

III JAVNI RAZPISI

V3 - Vavčer za pridobitev certifikatov

Slovenski podjetniški sklad je objavil **javni poziv V3 – Vavčer za pridobitev certifikatov**, ki je **odprt do 31. 3. 2028**.

Namen vavčerja je spodbuditi podjetja k:

- **pridobitvi certifikatov** oziroma k pridobitvi novih sistemov vodenja, proizvodov, procesov in storitev,
- **vzdrževanju/obnovi certifikatov** za sisteme vodenja, proizvode, procese in storitve,

s čimer se bo povečala njihova konkurenčnost, možnost širitve na tuje trge in dvignila kakovost poslovanja oziroma izdelkov.

Podjetja lahko **s pomočjo vavčerja sofinancirajo upravičene stroške**, ki se nanašajo na pridobivanje certifikatov oziroma vzdrževanje/obnovitev certifikatov za sisteme vodenja, proizvode, procese in storitve ter validacije okoljske izjave, pridobljenih na podlagi mednarodnih/evropskih/enakovrednih slovenskih standardov in shem (ISO, IATF, IEC in ITU, EN, in ETSI, EMAS, ECOLABEL, IFS, BRC, FSC, PEFC, COSMOS).

Certifikati v okviru navedenih shem pokrivajo tudi nekatera ključna področja za rast in razvoj, kot so digitalizacija, zeleni prehod, krožno in trajnostno gospodarstvo.

Višina financiranja: 60–odstotno sofinanciranje upravičenih stroškov, pri čemer najnižja subvencija znaša 1.000,00 EUR in najvišja subvencija znaša 9.999,99 EUR.

Upravičeni stroški so stroški priprave na certificiranje (stroški

zunanjega izvajalca), stroški nakupa standarda, stroški prve pridobitve, vzdrževanja in obnove certifikatov za sisteme vodenja, proizvode, procese, storitve ter validacije okoljske izjave, pridobljenih na podlagi mednarodnih/evropskih/enakovrednih slovenskih standardov in shem (ISO, IATF, IEC in ITU, EN, in ETSI, EMAS, ECOLABEL, IFS, BRC, FSC, PEFC, COSMOS), stroški priprave dokumentacije za prijavo in/ali vzdrževanje in/ali širjenje patenta, modela znamke v tujino. DDV ni upravičen strošek.

Sofinanciranje je upravičeno le za certifikate **prvič pridobljene po 1. 1. 2024. MSP lahko uveljavljajo stroške nastale v obdobju od 1. 1. 2024 do 30. 9. 2028**. Do sofinanciranja bodo upravičene aktivnosti, ki bodo izvedene in plačane znotraj obdobja upravičenosti, določenega v pogodbi o sofinanciranju. Do predložitve zahtevka za izplačilo mora upravičenec izvesti vse aktivnosti.

Posebni pogoji: pri izboru zunanjega izvajalca mora MSP ravnati gospodarno in storitev pridobiti po tržni ceni, MSP mora imeti v času trajanja projekta najmanj enega (1) zaposlenega, certifikat mora biti v času uveljavljanja upravičenih stroškov veljaven, certifikat mora biti izdan do dne oddaje zahtevka za izplačilo, MSP lahko za ta javni poziv pridobi sredstva večkrat letno. Za vsak certifikat mora MSP oddati ločeno vlogo.

Vir: Povzeto po spletni objavi Slovenskega podjetniškega sklada, junij 2024. **K.F.**

III IZOBRAŽEVANJE

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju

V Uradnem listu RS, št. 53/24, je objavljen **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (ZPSI-1C)**. Novela zakona bo začela veljati 13. julija 2024, **uporabljati pa se začne 1. septembra 2024**, razen spremenjenega prvega odstavka 30. člena zakona, ki se začne uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

Ključne novice za delodajalce:

- **dopolnitev 36. člena zakona – sestavine učne pogodbe:** v učno pogodbo je potrebno po novem obvezno vključiti določbo o pravici dijaka do prehrane med delom ali do povračila stroškov dijaku za prehrano med delom;
- **dopolnitev 37. člena zakona – dolžnosti delodajalca:** med dolžnosti delodajalca, ki sklene učno pogodbo je dodano, da dijaku zagotovi prehrano med delom ali mu izplača

povračilo stroškov za prehrano med delom;

- **dopolnitev 42. člena zakona – nagrada in prehrana med delom:** v času praktičnega usposabljanja z delom ima dijak pravico do nagrade v skladu s kolektivno pogodbo, ki zavezuje delodajalca, ali drugimi predpisi in pravico do prehrane med delom, ki mu jo delodajalec zagotovi na enak način kot svojim zaposlenim. Če delodajalec dijaku ne zagotovi prehrane med delom in v kolektivni pogodbi, ki velja za delodajalca, ni določena višina povračila stroškov za prehrano za dijake, izplača delodajalec dijaku povračilo stroškov za prehrano najmanj v višini cene malice, ki jo določa zakon, ki ureja šolsko prehrano. Nagrado iz prvega odstavka tega člena in povračilo stroškov za prehrano iz prejšnjega odstavka delodajalec dijaku izplača najkasneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Skladno z novimi obveznostmi delodajalca se **dopolnjujejo tudi kazenske določbe zakona**, in sicer se v 85. členu zakona za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi: »Z globo od 200 do 3000 eurov se za prekršek kaznuje delodajalec in z globo od 100 do 300 evrov odgovorna oseba delodajalca, če dijaku na praktičnem usposabljanju z delom:

- ne izplača nagrade v skladu s prvim in tretjim odstavkom 42. člena tega zakona,

- ne zagotovi prehrane med delom v skladu s prvim odstavkom 42. člena tega zakona ali mu ne povrne stroškov za prehrano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 42. člena tega zakona.«.

TRGOVINKO

OPOZARJA: Že sklenjene učne pogodbe se s spremenjenim 36. členom zakona uskladijo do 1. septembra 2024.

Ob tem opozarjamo, da navedeno materijo že ureja Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Uradni list RS, št. 52/18 s spremembami in dopolnitvami), ki v 56. členu »Dijaki in študenti na praksi« določa, da delodajalec dijakom in študentom na obvezni praksi zagotavlja:

- plačilo, skladno z učno pogodbo,
- seznanitev z nevarnostmi, povezanimi z delom, in ustrezna zaščitna sredstva,
- zavarovanje za primer poklicne bolezni in poškodbe na delu,
- ustrezno mentorstvo in uvajanje v delo,
- prehrano med delom.

T.R., K.F.

III TRGOVINA V ŠTEVILKAH

Poročilo o gibanju plač za april 2024

Statistični urad Republike Slovenije je v Uradnem listu RS, št. 53/24, objavil Poročilo o gibanju plač za april 2024:

- Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo v Sloveniji za april 2024 je znašala 2.343,89 EUR in je bila za 1,3 % višja kot za marec 2024.
- Povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo v Sloveniji za april 2024 je znašala 1.487,66 EUR in je bila za 1,2 %

višja kot za marec 2024.

- Povprečna mesečna bruto plača za obdobje januar–april 2024 je znašala 2.310,71 EUR.
- Povprečna mesečna neto plača za obdobje januar–april 2024 je znašala 1.470,29 EUR.
- Povprečna mesečna bruto plača za obdobje februar–april 2024 je znašala 2.312,20 EUR.

P.G.

Poročilo o koeficientih rasti cen za maj 2024

Statistični urad Republike Slovenije je v Uradnem listu RS, št. 53/24, objavil Koeficiente rasti cen za maj 2024:

- Mesečni koeficient rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih na domačem trgu maja 2024 v primerjavi z aprilom 2024 je bil 0,001.
- Koeficient rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih na domačem trgu od začetka leta do konca maja 2024 je bil –0,012.
- Koeficient povprečne mesečne rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih na domačem trgu od začetka leta do konca maja 2024 je bil –0,002.
- Koeficient rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih na domačem trgu maja 2024 v primerjavi z istim mesecem prejšnjega leta je bil –0,030.

- Mesečni koeficient rasti cen življenjskih potrebščin maja 2024 v primerjavi z aprilom 2024 je bil 0,005.
- Koeficient rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta do konca maja 2024 je bil 0,019.
- Koeficient povprečne mesečne rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta do konca maja 2024 je bil 0,004.
- Koeficient rasti cen življenjskih potrebščin maja 2024 v primerjavi z istim mesecem prejšnjega leta je bil 0,025.
- Koeficient povprečne rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta do konca maja 2024 v primerjavi s povprečjem leta 2023 je bil 0,012.

P.G.

T – Informacije« so pripravili: Mija Lapornik, Barbara Krivic, Tanja Rudolf, Primož Gorenc in Karmen Fortuna. Uporaba in objava podatkov (delno ali v celoti) je dovoljena le z navedbo vira. Odgovorna urednica: Karmen Fortuna. Lektoriranje: Karmen Fortuna. Izdajatelj »T-Info« je Trgovinska zbornica Slovenije, Dunajska cesta 167, Ljubljana, tel.: 01 5898 212 ali 01 5898 213, e-naslov: info@tzslo.si, spletna stran: www.tzslo.si, TRR TZS: SI03138-1000518803. V skladu z Zakonom o davku na dodano vrednost (UL RS, št. 13/11 – UPB, s spremembami in dopolnitvami) se za to publikacijo plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

